

rettigheder af privat karakter, f.eks. ejendomsretten til det areal eller den lokalitet, der udgør forsamlingsstedet. Derimod kan forsamlingen ikke flyttes til et andet sted, alene fordi den valgte rute ikke er den mest hensigtsmæssige ud fra et politimæssigt synspunkt. Politiet kan heller ikke give påbud om afholdelse af forsamlingen på et andet tidspunkt, fordi det valgte tidspunkt er ubejleligt for politiet. Flytning af rute eller tidspunkt må være begrundet i de i bestemmelsen angivne forhold.

Politiet kan fastsætte vilkår for forsamlingens afholdelse. Politiets vilkår kan ikke medføre indskrænkninger i, hvad der er tilladt efter lovgivningen i øvrigt, bl.a. politivedtægten eller færdselsloven.

Efter *stk. 4* kan politiet forbyde forsamlinger under åben himmel, når der af dem kan befrygtes fare for den offentlige fred. Bestemmelsen svarer til grundlovens § 79, 3. pkt., og skal forstås i overensstemmelse hermed.

Efter ordlyden af grundlovens § 79 er det en betingelse for at kunne nedlægge forbud, at faren for den offentlige fred udgår fra forsamlingen, jf. udtrykket "af dem" (kan befrygtes fare). Det er imidlertid almindeligt antaget i den forfatningsretlige litteratur, at fare for, at udenforstående vil forårsage omfattende uroligheder, vil kunne begrunde et forbud ud fra nødretsbe-
tragtninger.

Stk. 5 indebærer, at politiet, hvis en forsamling under åben himmel er til fare for den offentlige fred, kan give påbud om, at forsamlingen skal opløses.

Bestemmelsen, der tager sigte på igangværende forsamlinger, er en videreførelse og sproglig modernisering af bestemmelserne i § 12 i loven om politiet i København og § 10 i loven om politiet uden for København.

Stk. 6 angiver retsvirkningen af, at et forbud efter *stk. 4* eller et påbud efter *stk. 5* ikke efterkommes. Efterkommes et forbud eller påbud ikke, anses forsamlingen for opløst, og politiet kan herefter skride ind som ved opløb, jf. nedenfor ad § 9.

Der henvises i øvrigt til pkt. 5.3.2.1. og 5.3.3. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til § 8

Lovforslagets § 8 regulerer politiets indgreb over for den eller de enkelte deltagere, som i en forsamling giver anledning til forstyrrelse eller fare.

Bestemmelsen i *stk. 1, 1. pkt.*, angiver, at politiet ved offentlige forsamlinger under åben himmel kan gribe ind over for forsamlingsdeltagere, der giver anledning til fare for betydelige forstyrrelse af den of-

fentlige orden eller fare for enkeltpersoners eller den offentlige sikkerhed.

Efter bestemmelsen "kan" politiet gribe ind over for forstyrrende forsamlingsdeltagere. Politiet er således ikke forpligtet til at gribe ind i tilfælde, hvor et indgreb efter en konkret politimæssig vurdering ikke kan anses for hensigtsmæssigt. Det kan f.eks. være tilfældet, hvor risikoen for, at et indgreb vil skabe eller optrappe en konflikt i forhold til forsamlingen, overskygger hensynet til, at politiet griber ind over for en ordensforstyrrelse mv. Det er dog naturligvis forudsat, at politiet som udgangspunkt griber ind, når der er anledning hertil.

Stk. 1 omfatter forsamlinger "under åben himmel". Dette udtryk skal forstås i overensstemmelse med grundlovens § 79, det vil sige, at der normalt vil være tale om udendørs forsamlinger.

Efter bestemmelsen kan alene fare for "betydelige" ordensforstyrrelser danne grundlag for et indgreb. Der må således accepteres visse gener fra forsamlingsdeltagere, f.eks. råben, højkrøstet sang og kortvarige færdselshindringer, som politiet ellers vil kunne gribe ind overfor, hvis de var forvoldt af enkeltpersoner eller af tilfældigt sammenstimlede personer.

Betydelige forstyrrelser kan efter omstændighederne omfatte f.eks. brug af sirener, kast med genstande mod bygninger eller skilte samt beskadigelser af beplantninger på veje eller i anlæg.

Der stilles ikke skærpede krav til, hvornår politiet kan gribe ind af hensyn til enkeltpersoners eller den offentlige "sikkerhed". Politiet vil i disse tilfælde kunne gribe ind i samme omfang, som efter den generelle bestemmelse om orden og sikkerhed i lovforslagets § 5, jf. ovenfor.

Et indgreb over for den enkelte forsamlingsdeltager forudsætter, at der foreligger en konkret og nærliggende fare for orden eller sikkerhed.

Hvis faren for betydelig ordensforstyrrelse mv. udgår fra en person, som ikke deltager i forsamlingen, kan politiet gribe ind over for denne efter den almindelige bestemmelse om orden og sikkerhed i § 5.

Efter § 8, *stk. 2*, kan politiet ved andre offentlige forsamlinger end dem, der er nævnt i *stk. 1*, gribe ind over for forsamlingsdeltagere, der giver anledning til fare for ordensforstyrrelser, efter anmodning fra forsamlingens leder. Giver forsamlingsdeltagere anledning til fare for alvorlig ordensforstyrrelse eller fare for sikkerheden, kan politiet gribe ind uden at være opfordret dertil.

Udtrykket "andre offentlige forsamlinger" skal ses i modsætning til forsamlinger under åben himmel, og